

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

SYKEHUSET I VESTFOLD - KYSTHOSPITALET I STAVERN

Kommune:

709/Larvik

Gnr/bnr:

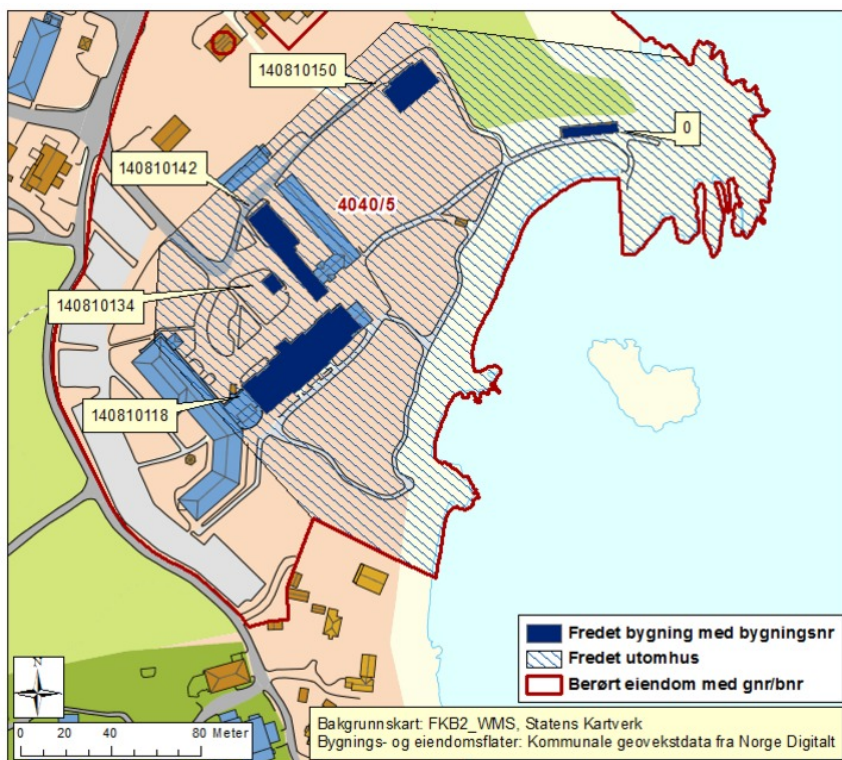
4040/5

AskeladdenID:

148715

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 906550701

Omfang fredning

Byggnavn	Oppført	Bygningsnr.	Gnr/bnr	Omfang
•3290 Stavern, Båthus	-	-	4040/5	Eksteriør/Interiør
•3290 Stavern, Hospitalbygning, rehab.	1892	140810118	4040/5	Eksteriør
•3290 Stavern, Isolat - rehab./trening, undervisning	1900	140810150	4040/5	Eksteriør/Interiør
•3290 Stavern, Stabbur	1892	140810134	4040/5	Eksteriør
•3290 Stavern, Stallbygning	1891 - 1892	140810142	4040/5	Eksteriør
•Utomhus	-	-	4040/5	Utomhus

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

Fredning kompleks

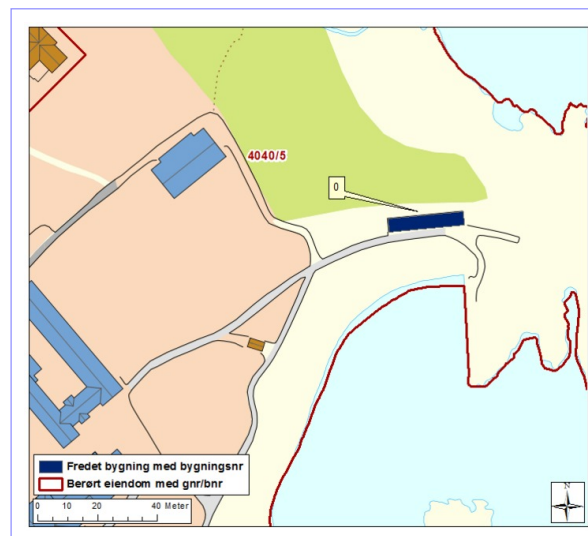
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningene som nevnt ovenfor samt utomhusanlegg med brygge, molo/kaifront, strand og uteområde/park. Fredningen skal sikre enkeltbygningene, bygningenes innbyrdes sammenheng samt kulturhistoriske verdier knyttet til anlegget som helhet.
- Formål:** Formålet er å bevare Kysthospitalet i Stavern som eksempel på spesialsykehus bygget for barn med tuberkulose. Fredningen skal sikre gjenværende deler av anleggets opprinnelige utforming/arkitektur samt utomhusanlegget med parkområde/uteområde, strand, båtbrygge og molo. Utomhusanlegget skal bevares og forvaltes som helhet og den visuelle og funksjonelle sammenhengen med fredete deler av sykehusanlegget skal opprettholdes.
- Begrunnelse:** Kysthospitalet i Stavern har stor arkitektur- og helsehistorisk betydning som landets første spesialsykehus for barn med skrofuløs tuberkulose. De eldste delene av anlegget/sykehuset er i tidstypisk sveitserstil, mens de oppdelte bygningsmessige funksjonene er betinget av formålet tuberkuloseinstitusjon. Beliggenheten mot sjøen er særegen for skrofulosebehandling. Anlegget er et typisk eksempel på sykehusanlegg i det sene 1800-tallets panelarkitektur og er i dag det eneste helhetlige anlegg av denne typen innenfor den offentlige spesialisthelsetjenesten. Kysthospitalet i Stavern er et karakteristisk og viktig eksempel på sykehusarkitektur formet av medisinske behandlingsformer og tilstand i folkehelsen i slutten av 1800-årene.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

3290 STAVERN, BÅTHUS (oppr. liggehall)

Bygningsnr:	-
Gnr/bnr:	4040/5
Oppført:	
AskeladdenID:	148715-4
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9900767 Kompleks 906550701

Fredning bygning

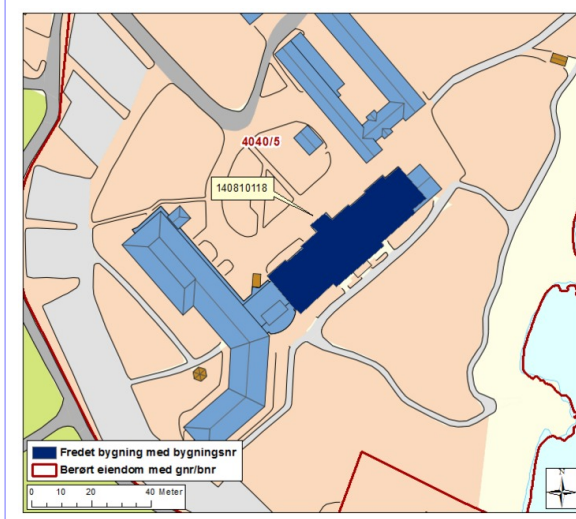
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner, tekniske installasjoner m.v. er fredet som del av interiøret.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare bygningen som eksempel på liggehall på et tuberkulosesykehus og som helsehistorisk viktig element i anlegget. Fredningen skal sikre opprinnelige og eldre deler av bygningens arkitektur. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
- Begrunnelse:** Bygningen er typisk og karakteristisk for tuberkuloseinstitusjonene hvor ?kuring? med frisk luft var et vesentlig innslag i behandlingen. De store liggeverandaene på hovedbygget er i dag enten revet eller bygget inn. Liggehallen (båthuset) er oppført i en senere fase på kysthospitalet, men er i dag den eneste bygningsstrukturen på hospitalet som vitner om kuringens rolle i behandlingen, og tilfører anlegget et sentralt historiefortellende element. Bygningstypen var vanlig på de fleste tuberkuloseinstitusjonene, men er bare få steder bevart i såvidt lesbar stand. Bygningen har derfor pedagogisk verdi som del av anlegget og høy sjeldenhetsverdi.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

3290 STAVERN, HOSPITALBYGNING, REHAB.

Bygningsnr:	140810118
Gnr/bnr:	4040/5
Oppført:	1892
AskeladdenID:	148715-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9900765 Kompleks 906550701

Fredning bygning

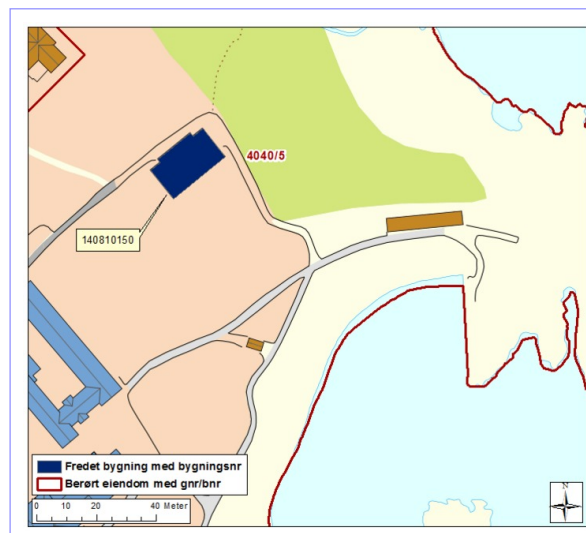
Omfang:	Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, pipeløp over tak og detaljer som skilt og dekor m.v.
Formål:	Formålet er å bevare hovedbygningen som arkitektur- og helsehistorisk viktig eksempel på panelt sykehusarkitektur i sveitserstil og som sentral del av anlegget. Fredningen skal sikre hovedbygningens opprinnelige arkitektur. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
Begrunnelse:	Kysthospitalet i Stavern har stor arkitektur- og helsehistorisk betydning som landets første spesialsykehus for barn med skrofuløs tuberkulose. Hovedbygningen har høy verneverdi som behandlingsbygg ved landets første spesialsykehus av den typen. Kysthospitalet i Stavern er et typisk eksempel på sykehusanlegg i det sene 1800-tallets panelarkitektur og er i dag det eneste helhetlige anlegg av denne typen innenfor den offentlige spesialisthelsetjenesten. Hovedbygget domineres av opprinnelig byggetrinn med utvidelsen fra 1898 og er typisk for sveitserstilen med panelte, sammensatte volumer, store sprosseløse, fagdelte vinduer og varierte takflater. Senere utvidelser innordner seg formspråk, dimensjoner og materialbruk og gir anlegget et helhetlig preg.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

3290 STAVERN, ISOLAT - REHAB./TRENING, UNDERVISNING

Bygningsnr:	140810150
Gnr/bnr:	4040/5
Oppført:	1900
AskeladdenID:	148715-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9900762 Kompleks 906550701

Fredning bygning

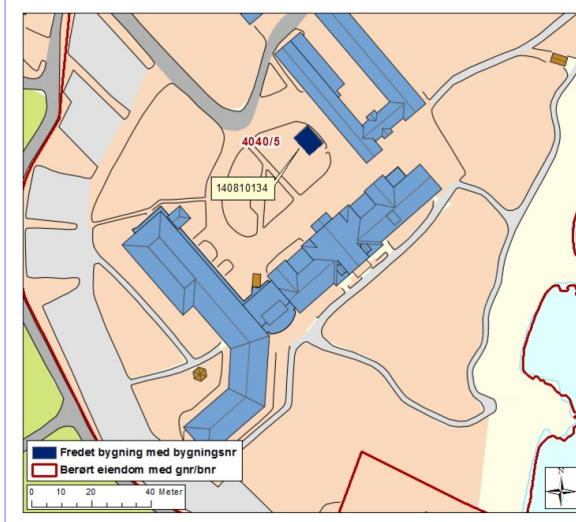
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner, tekniske installasjoner m.v. er fredet som del av interiøret.
- Formål:** Formålet er å bevare bygningen som eksempel på isolatbygg fra tiden rett før 1900 og som del av et helhetlig anlegg. Fredningen skal sikre bygningens opprinnelige arkitektur. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
- Begrunnelse:** Isolatbygget inngår som viktig del av bygningsmiljøet i sveitserstil fra kysthospitalets eldste tid. Bygningen er ett av få bevarte eldre isolatbygg ved noe sykehus i landet og har derfor høy sjeldenhetsverdi. Til tross for endel endringer er bygningens opprinnelige grunnplan og romforhold i hovedtrekk bevart med fire separate enheter med forrom og sengerom. Isolatbygget inngår som en del av det opprinnelige sykehusanlegget fra 1890-årene.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

3290 STAVERN, STABBUR

Bygningsnr:	140810134
Gnr/bnr:	4040/5
Oppført:	1892
AskeladdenID:	148715-5
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9900768 Kompleks 906550701

Fredning bygning

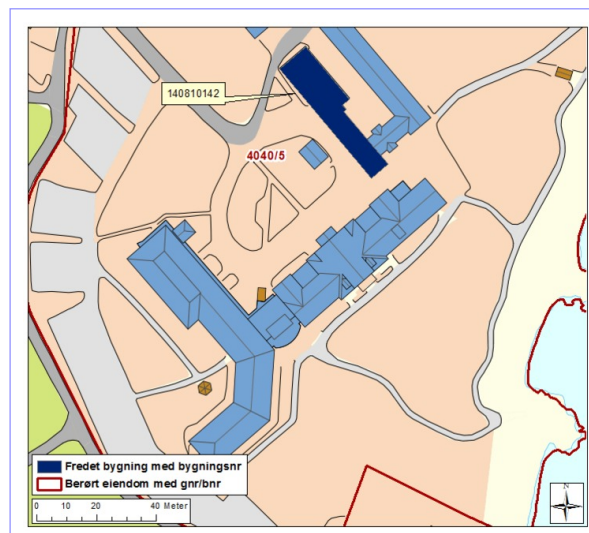
Omfang:	Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, pipeløp over tak og detaljer som skilt og dekor m.v.
Formål:	Formålet er å bevare bygningen som del av miljøet og som eksempel på stabbur fra tiden kort før 1900. Fredningen skal sikre bygningens opprinnelige arkitektur. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
Begrunnelse:	Stabburet inngår som viktig del av bygningsmiljøet i sveitserstil fra kysthospitalets eldste tid.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

3290 STAVERN, STALLBYGNING

Bygningsnr:	140810142
Gnr/bnr:	4040/5
Oppført:	1891 - 1892
AskeladdenID:	148715-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9900764 Kompleks 906550701

Fredning bygning

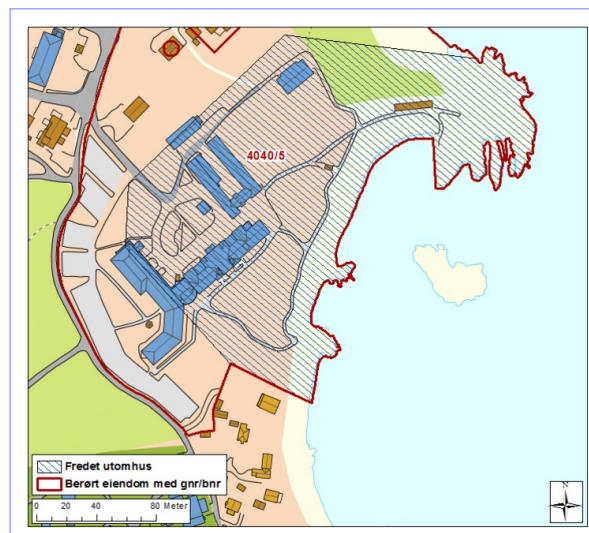
Omfang:	Fredningen omfatter eksteriør til bygningens eldste del. Fredningen av eksteriør inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, pipeløp over tak og detaljer som skilt og dekor m.v. Bygningens nyere tilbygg er ikke med i fredningen.
Formål:	Formålet er å bevare bygningen som del av sykehusanlegget og som eksempel på stall/uthusbygning fra tiden rett før 1900. Fredningen skal sikre byggets opprinnelige arkitektur. Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.
Begrunnelse:	Stallbygningen inngår som viktig del av bygningsmiljøet i sveitserstil fra kysthospitalets eldste tid. Bygningen er også ett av få bevarte stallbygg ved noe sykehus. Stallbygningen danner en viktig avgrensning på nordsiden av sykehusets gårdsplass og har stor miljøverdi.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 2 Fredete eiendommer i Helse- og omsorgsdepartementets landsverneplan

UTOMHUS

Bygningsnr:	-
Gnr/bnr:	4040/5
Oppført:	
AskeladdenID:	148715-6
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903430 Kompleks 906550701

Fredning utomhus

- Omfang:** Fredningen omfatter brygge, molo/kaifront, strand og parkområde/uteområde. Fredningen av utomhusanlegget inkluderer arealer, terreng, strukturer og grøntområder, hovedelementer som spaserganger, stier, vegetasjon, trær, dekker, belegg samt konstruksjoner som trapper og inkluderer hovedelementer som materialbruk, overflatebehandling og detaljering.
- Fredningens avgrensning er markert med blå skravur på kart.
- Formål:** Formål med fredningen er å bevare utomhusanlegget som en viktig del av Kysthospitalet.
- Begrunnelse:** Anleggets utforming er spesielt formet med tanke på helbredelse av tuberkuløse barn. Beliggenhet til sjøen og store grøntanlegg var vesentlige elementer i behandlingsmetodene på slutten av 1800-tallet. Anlegget er godt bevart og danner sammen med bygningene er viktig helhet.